

බලපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව
ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2017 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 මාර්තු 20 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, එම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 2018 අගෝස්තු 31 දින සභාපතිවරයාට යවා ඇත.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බලපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.3.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) රු.75,800 ක් වූ උත්තල දර්පන දෙකක වටිනාකම ස්ථාවර වත්කම් යටතේ ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.
- (ආ) 2010 වර්ෂයේ ඉවත් කර තිබුණු කඩ කාමර 19 ක් සඳහා 2016 වර්ෂය දක්වා අඛණ්ඩව කඩකුලී ලෙස බිල්කර තිබූ රු.813,414 ක් අයවිය යුතු ලෙස ගිණුම්වල පෙන්වා තිබුණ ද එවැනි මුදලක් අයවීමට නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලිපිද්‍රව්‍ය නොගයට ඇතුළත්විය යුතු මුද්‍රිත ලේඛන හා උප පත්‍රිකා පොත් වර්ග 78 ක වටිනාකම ගණනය කර ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පළාත් පාලන විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලට ගෙවිය යුතු රු.7,093,740 ක දායක මුදල් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ණයහිමියෝ ලෙස ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.

1.3.2 නොසැසඳුණු ගිණුම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන එකතුව රු.50,920,884 ක් වූ ගිණුම් විෂයයන් 12 කට අදාළ ශේෂයන් සහ ඒවාට අදාළ උපයෝගී ලේඛන අනුව දැක්වෙන ශේෂයන් අතර අසමානතාවල එකතුව රු.12,226,688 ක් විය.

1.3.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

(අ) ලැබිය යුතු ගිණුම්

2008 වර්ෂයට අදාළ රු.263,619 ක් වූ මුද්දර ගාස්තුද, 2014 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට එමින් පවතින රු.3,556 ක් වූ නිලධාරීන් අතැති මුදලක්, ප්‍රාග්ධන ආධාර හා උසාවි දඩ මුදල් රු.703,811 ක්, 2010 වර්ෂයට අදාළ රු.85,400 ක් වූ කඩ කාමර කුලී ද වශයෙන් අයවිය යුතු රු.1,056,386 ක් අයකර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) ගෙවිය යුතු ගිණුම්

2012 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට ගෙනඑමින් පවතින රු.2,089,646 ක් වූ තැන්පතු ශේෂ 03 ක් නිරවුල් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කටයුතු කර නොතිබුණි.

1.3.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි, කළමනාකරණ තීරණ වලට යොමුව	වටිනාකම	අනුකූල නොවීම්
-----	-----	-----
	රු.	
(අ) 1988 ප්‍රාදේශීය සභා (මූල්‍ය හා පරිපාලන) රීති		
(i) රීති 33	-	වරිපනම් බදු ගෙවීම් පැහැර හැර ඇති පුද්ගලයින් පිළිබඳ ලැයිස්තු සහ දේපල තහනම් කිරීමේ වරෙන්තු ලැයිස්තු පිළියෙල කර නොතිබුණි.
(ii) රීති 143	-	ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පත් ලෙජරය මාසිකව තුලනය කර, ප්‍රධාන ලෙජර ගිණුමේ ශේෂය සමඟ ගැලපීම් කර නොතිබුණි.
(iii) රීති 145	-	ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පත් පිළිබඳ විස්තරාත්මක ප්‍රකාශයන් සකස් කර, ලෙජරයේ දැක්වෙන ශේෂය හා ගැලපීම් කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි

මුදල් රෙගුලාසි 571 6,384,711 වර්ෂ 02 ක කාලයක් ඉක්මවන ලද තැන්පතු ශේෂ 744 ක් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කර නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.41,924,230 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.44,118,884 ක් විය.

2.2 මූල්‍ය පාලනය

සභාව විසින් පවත්වාගෙන යන බැංකු ජංගම ගිණුම් 03 ක සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පැවති සාමාන්‍ය මාසික ශේෂය රු.36,667,207 ක් වූ නමුත්, එම අතිරික්ත අරමුදල් ආයෝජනය කර අතිරේක ආදායම් උපයා ගැනීම කෙරෙහි සභාවේ අවධානය යොමුවී නොතිබුණි.

2.3 ආදායම් පරිපාලනය

2.3.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2017				2016			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
වරිපනම් හා බදු	5,830,000	6,430,242	4,690,870	13,221,748	5,400,000	3,793,678	4,162,565	11,284,215
කුලී	2,600,000	128,550	96,550	898,813	2,050,000	159,600	159,668	1,147,838
බලපත්‍ර ගාස්තු	3,505,000	4,691,833	4,685,582	190,280	2,502,000	3,963,050	3,960,050	187,780
වෙනත් ආදායම්	33,580,000	-	7,465,219	-	32,385,000	-	32,054,057	-
	45,515,000	11,250,625	16,938,221	14,310,841	42,337,000	7,916,328	40,336,340	12,619,833

2.3.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු ආදායම රු.45,515,000 ක් ද, බිල්කල ආදායම රු.11,250,625 ක් විය. රු.12,619,833 ක් වූ ආරම්භක හිඟ සමඟ අයවිය යුතු මුදල රු.23,870,458 ක් වුවද, වර්ෂය තුළ රැස් කළ මුළු ආදායම රු.16,938,221 ක් වීමෙන් වර්ෂය අවසානයට හිඟ ආදායම රු.14,310,841 ක් විය.

2.3.3 වරිපනම් බදු

ආරම්භක හිඟ ශේෂය රු.11,284,215 ක් වූ අතර, රු.6,430,242 ක් වූ වර්ෂයේ බිල් කිරීම් සමඟ රු.17,714,457 ක් අයවිය යුතුව තිබුණි. මුළු අයවීම් රු.4,690,870 ක් වීම නිසා වර්ෂය අවසානයට රු.13,221,748 ක් තරම් ඉහළ හිඟ ශේෂයක් පැවතුණි. හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 158(1)(අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.3.4 බදු කුලී

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරම්භයට පැවැති රු.1,147,838 ක හිඟ සහ රු.128,550ක බිල් කිරීම් සමඟ අයවිය යුතු මුදල රු.1,270,388 ක් විය. වර්ෂය තුළ සියයට 30 ක් පමණක් අයකර ගැනීම නිසා වර්ෂය අවසානයට හිඟ කුලී ශේෂය රු.898,813 ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

2.3.5 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතුව තිබූ මුද්දර ගාස්තු රු.71,854,145 ක් හා උසාවි දඩ රු.1,608,633 ක් විය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්යසාධනය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳ අනාවරණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

(අ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පනවා තිබූ අතුරු ව්‍යවස්ථා අනුව සභාව විසින් ඉටු කළ යුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් වෙනුවෙන් වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

(ආ) අපේක්ෂිත අරමුණු කරා ළඟා නොවීම

(i) 2016 වර්ෂයේ දකුණු පළාත් සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන රු.1,000,000 ක්ද, සභා අරමුදල් රු.587,708 ක්ද, වැයකර සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකර තිබුණි. 2018 වර්ෂයේ විගණන අවස්ථාව වන විට එම

ගොඩනැගිල්ල අරමුණු ගත කාර්යයට යොදා ගෙන නොතිබුණි. රැස් කරන ලද ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය ගොඩනැගිල්ල අසල ගොඩගසා තිබුණි.

(ii) සෂ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, ව්‍යාපෘතිය සඳහා පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රු.1,000,000 ක් වූ දෘඩ ජලාස්ථික් ඇඹරුම් යන්ත්‍රයක් හා දෘඩ ජලාස්ථික් සේදීමේ යන්ත්‍රයක් ලැබී සවිකර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම යන්ත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා විදුලිබලය සැපයීම වෙනුවෙන් සභාව විසින් රු.178,190 ක් වැයකර තිබූ නමුත් 2018 අප්‍රේල් 23 දින වනවිටත් එම යන්ත්‍රය අරමුණු ගත කාර්යය සඳහා යොදවා නොතිබුණි.

(ඇ) සෂ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

හීනටිය බැඳ්ද නමැති පෞද්ගලික ඉඩමකට සභාව කසළ බැහැර කිරීම සිදුකර තිබුණි. දිනකට ටොන් 10 ක පමණ කසළ ප්‍රමාණයක් වෙන් කිරීමකින් තොරව ඉඩමට බැහැර කර තිබූ අතර, ඉඩම පුරා කසළ විසිරී පැවති බැවින් අතිශය දුර්ගන්ධයක් වහනය විය. පස් යොදා කසළ වසා දැමීම සිදුකර තිබුණු අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මේ වෙනුවෙන් පෞද්ගලික ආයතනයකට අවස්ථා 03 කදි රු.660,850 ක් ගෙවා තිබුණි. 2017 වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයෙන් පසු පස් යොදා කසළ වසා දැමීමක් හෝ සිදුකොට නොතිබුණි.

(ඈ) තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක

තිරසර සංවර්ධනය සඳහා වන 2030 න්‍යාය පත්‍රයේ, තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සහ ඉලක්ක සඳහා වන ගෝලීය දර්ශක තුළින් සහා බලප්‍රදේශයේ මහජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය සහ සෞඛ්‍ය නැංවීම සඳහා වන දිගුකාලීන සැලසුම් සභාව විසින් සකස් කර නොතිබුණි.

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සේවක සංඛ්‍යා සැලැස්මේ අනුමත තනතුරු 09 ක පැවැති පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට මෙන්ම අතිරික්ත තනතුරු විධිමත් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) 25/2014 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛයට අනුකූල නොවී සභාව විසින්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ආදේශක සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගන්නා ලද සේවකයින් 06 දෙනෙකුගේ වැටුප් හා දීමනා ගෙවීම සඳහා සහා අරමුදලින් රු.2,065,465 ක් වැයකර තිබුණි.

(ඇ) සභාවේ කාර්යාල කාර්ය සහායකයන් දෙදෙනෙකුට සහ කම්කරුවන් තිදෙනෙකුට, කළමනාකරණ සහකාර සේවයේ තනතුරුවල රාජකාරි පවරා තිබුණි.

(ඈ) පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු එකතුව රු.137,074 ක් වූ ණය අයකර ගැනීමට කිසිදු පියවරක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙන නොතිබුණි.

3.3 වත්කම් කළමනාකරණය

3.3.1 නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

වර්ෂ 10 කට අධික කාලයක සිට නිෂ්ක්‍රීයව පවතින සභාවට අයත් කැබ් රථයක් අළුත්වැඩියා කර ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට හෝ අපහරණය කිරීමට කටයුතු නොකර දිරාපත් වෙමින් පැවතී.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ අයවැයගත හා තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර පහත විස්තර දැක්වෙන පරිදි සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන්, අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) වියදම් විෂයයන් 07 ක එකතුව රු.18,457,370 ක් වූ ඉතිරිවීම් දක්නට ලැබුණු අතර, එම වටිනාකම සියයට 05 සිට සියයට 70 අතර පරාසයක පැවැතුණි.
- (ආ) එක් වියදම් විෂයයක ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රතිපාදන සීමාව ඉක්මවා රු.23,015,783 ක වියදම් දරා තිබූ අතර, එම වටිනාකම සියයට 3,068 ක් විය.
- (ඇ) ආදායම් විෂයයන් 04 ක අහිතකර විචලනයන්ගේ එකතුව රු.20,931,808 ක් වූ අතර, එම වටිනාකම සියයට 12 සිට සියයට 30 අතර පරාසයක විය.
- (ඈ) ආදායම් විෂයයන් 03 ක හිතකර විචලනයන්ගේ එකතුව රු.15,667,668 ක් වූ අතර, එම වටිනාකම සියයට 18 සිට සියයට 40 ක් අතර පරාසයක විය.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

සභාව සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරියෙක් පත්කර තිබුණ ද, ප්‍රමාණවත් අභ්‍යන්තර විගණනයක් සිදුකර නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලනය

විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින් වර සභාවේ අවධානයට යොමුකර ඇති අතර, පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතුය.

<u>පද්ධතිය</u>	<u>අඩුපාඩුව</u>
(අ) ස්ථාවර වත්කම් කළමනාකරණය	(i) ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි පිළිබඳ සමීක්ෂණ පවත්වා ගිණුම් ගතකර නොතිබීම.
	(ii) පොදු ස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් ලේඛන පවත්වා නොතිබීම.

- (iii) හානි හා පාඩු පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබීම.
 - (iv) නිෂ්කාර්ය හා උන උපයෝජිත වත්කම් පැවතීම.
- (ආ) සේවක මණ්ඩල කළමනාකරණය
- (i) පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර නොගැනීම.
 - (ii) ණය ශේෂ අයකර නොගැනීම.
 - (iii) තනතුරට උචිත වන ආකාරයට වැඩ පැවැරීම නොකිරීම.
- (ඇ) ආදායම් රැස්කිරීම
- (i) හිඟ වරිපනම් බදු අයකර නොගැනීම.
 - (ii) මුද්දර ගාස්තු අයකර නොගැනීම.
 - (iii) කසළ බදු අයකර නොගැනීම.
 - (iv) අතිරික්ත මුදල් ආයෝජනය නොකිරීම.
- (ඈ) ගිණුම්කරණය හා ලේඛන පැවැත්වීම
- (i) ඉකුත් වර්ෂවල සිට පවතින ගිණුම් ශේෂවල අවශ්‍ය ගැලපීම් නොකිරීම.
 - (ii) උපලේඛන වල දැක්වෙන ශේෂ අතර, වෙනස්කම් පැවතීම.
 - (iii) තොග ශේෂ ගිණුම්ගත කර නොතිබීම.